

3. Úvěrové financování průmyslu

- **Na rozdíl od kapitálového trhu jsou v ČR bankovní úvěry stále silnou formou získávání firemních zdrojů**

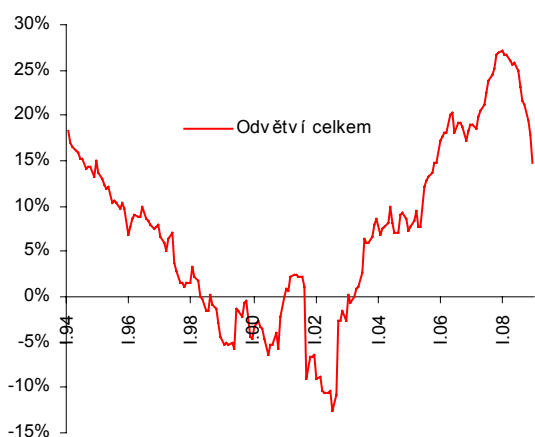
Financování prostřednictvím kapitálového trhu (vydávání primárních emisí akcií, především tzv. IPO¹) není zatím u firem v České republice obvyklou formou získávání peněz. Kapitálový trh jim slouží v nejlepší případě k financování formou emitovaných dluhopisů, a to především u několika velkých firem a bank.

Po dlouhou dobu byla bariérou skutečnost, že jak primární emise akcií tak i emitované firemní obligace bylo ze strany vydávající firmy spojeno s důkladnou informační povinností. V důsledku divoké privatizace českých firem byl právě tento požadavek často pokládán za problém.

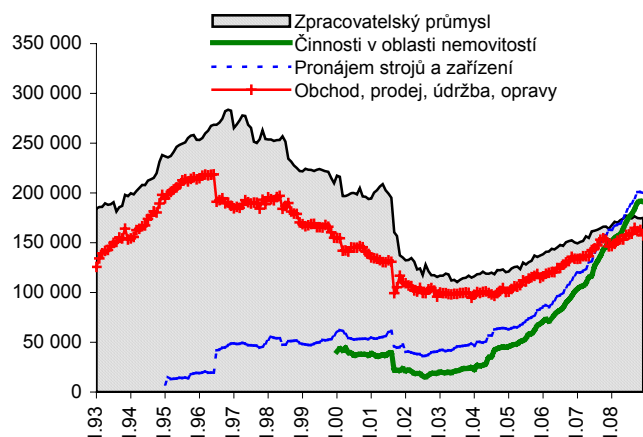
- **... i vlivem kontinentální evropské tradice bankovního dluhového financování**

Avšak i po už relativně dlouhé době fungování české ekonomiky v podmínkách trhu není kapitálový trh - na rozdíl například od Polska - jako zdroj financování příliš oblíben. Lze to zřejmě vysvětlit „středoevropskou mentalitou“, protože především Německo a Rakousko jsou země s vysokým podílem bankovních úvěrů na HDP, resp. jiných souhrnných veličinách (např. i úhrnu aktiv bank). Jde tedy zřejmě o tradici získávání peněz formou úvěrů od bank jako „nejjednoduššího“ zdroje financování firem. Tuto tradici držela a drží i ČR, s epizodou výrazné úvěrové restrikce v období po měnové krizi a především potížích českého bankovního sektoru s úvěrovými portfolii a jejich „předprivatizační očistou“ kolem roku 2000 (graf č. 18).

Graf č. 18 Dynamika bankovních úvěrů odvětvím (meziroční změny stavů v %)

Graf č. 19 Bankovní úvěry vybraným odvětvím (stavy v mil. korun)

Pramen: ČNB, vlastní propočty

- **I role alternativních forem financování vzrostla**

Spíše než kapitálový trh jsou českými firmami při využívání zdrojů voleny alternativní formy financování, jejichž role zejména v obdobích menší ochoty bank k půjčkám narůstá. Nejvýznamnější roli hrají dodavatelské úvěry, factoring a forfaiting, odkupy pohledávek a leasing, případně další produkty trade finance poskytované bankami v rámci platebních podmínek.

¹ Initial Public Offer.